

Wymagania edukacyjne dla uczniów klasy III

I. Edukacja polonistyczna.

1. Osiągnięcia w zakresie słuchania. Uczeń:

- 1) słucha z uwagą wypowiedzi nauczyciela, innych osób z otoczenia, w różnych sytuacjach życiowych, wymagających komunikacji i wzajemnego zrozumienia; okazuje szacunek wypowiadającej się osobie;
- 2) wykonuje zadanie według usłyszanej instrukcji; zadaje pytania w sytuacji braku zrozumienia lub braku pewności zrozumienia słuchanej wypowiedzi;
- 3) słucha z uwagą lektur i innych tekstów czytanych przez nauczyciela, uczniów i inne osoby;
- 4) słucha uważnie wypowiedzi osób podczas uroczystości, koncertów, przedstawień, świąt narodowych i innych zdarzeń kulturalnych; przejawia zachowanie adekwatne do sytuacji; słucha tekstów interpretowanych artystycznie, szuka własnych wzorców poprawnej artykulacji i interpretacji słownej w języku ojczystym;
- 5) słucha i czeka na swoją kolej, panuje nad chęcią nagłego wypowiedzania się, szczególnie w momencie wskazywania tej potrzeby przez drugą osobę.

2. Osiągnięcia w zakresie mówienia. Uczeń:

- 1) wypowiada się płynnie, wyraziście, stosując adekwatne do sytuacji techniki języka mówionego: pauzy, zmianę intonacji, tempa i siły głosu;
- 2) formułuje pytania dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia;
- 3) wypowiada się w formie uporządkowanej i rozwiniętej na tematy związane z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą czy wydarzeniem kulturalnym;
- 4) porządkuje swoją wypowiedź, poprawia w niej błędy, omawia treść przeczytanych tekstów i ilustracji, nadaje znaczenie i tytuł obrazom, a także fragmentom tekstów;
- 5) układa w formie ustnej opowiadanie oraz składa ustne sprawozdanie z wykonanej pracy;
- 6) recytuje wiersze oraz wygłasza z pamięci krótkie teksty prozatorskie;
- 7) dobiera stosowną formę komunikacji werbalnej i własnego zachowania, wyrażającą empatię i szacunek do rozmówcy;
- 8) wykonuje eksperymenty językowe, nadaje znaczenie czynnościom i doświadczeniom, tworzą charakterystyczne dla siebie formy wypowiedzi.

3. Osiągnięcia w zakresie czytania. Uczeń:

- 1) czyta płynnie, poprawnie i wyraziście na głos teksty zbudowane z wyrazów opracowanych w toku zajęć, dotyczące rzeczywistych doświadczeń dzieci i ich oczekiwań poznawczych;
- 2) czyta w skupieniu po cichu teksty zapisane samodzielnie w zeszytach oraz teksty drukowane;
- 3) wyodrębnia postacie i zdarzenia w utworach literackich, ustala kolejność zdarzeń ich zależność, odróżnia zdarzenia istotne od mniej istotnych, postacie główne i drugorzędne; wskazuje cechy i ocenia bohaterów, uzasadnia swoją ocenę, wskazuje wydarzenia zmieniające postępowanie bohatera, określa nastroj w utworze; odróżnia elementy świata fikcji od realnej rzeczywistości; byty rzeczywiste od medialnych, byty realistyczne od fikcyjnych;
- 4) wyszukuje w tekstach fragmenty wg niego najpiękniejsze, najważniejsze, trudne do zrozumienia lub określone przez nauczyciela;
- 5) eksperymentuje, przekształca tekst, układa opowiadania twórcze, np. dalsze losy bohatera, komponuje początek lub zakończenie tekstu na podstawie ilustracji lub przeczytanego fragmentu utworu;
- 6) wyróżnia w czytanych utworach literackich dialog, opowiadanie, opis;
- 7) czyta samodzielnie wybrane książki („Dzieci z Bullerbyn”, „O psie, który jeździł koleją”, „Anaruk, chłopiec z Grenlandii”).

4. Osiągnięcia w zakresie pisania. Uczeń:

- 1) pisze odręcznie, czytelnie, płynnie, zdania i tekst ciągły, w jednej linii; rozmieszcza właściwie tekst ciągły na stronie zeszytu, sprawdza i poprawia napisany tekst;
- 2) pisze notatkę, życzenie, ogłoszenie, zaproszenie, podziękowanie, list; zapisuje adres nadawcy i odbiorcy;
- 3) układa i zapisuje opowiadanie złożone 6-10 poprawnych wypowiedzi w ramach zagadnień opracowywanych w ramach zajęć, opisuje np. osobę, przedmiot, element świata przyrody;
- 4) pisze z pamięci i ze słuchu; przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach poznanych i opracowanych podczas zajęć;
- 5) stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania i przecinki przy wyliczaniu, zapisuje poznane i najczęściej stosowane skróty w tym skróty matematyczne;
- 6) porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej według pierwszej litery;
- 7) zapisuje poprawnie liczebniki oraz wybrane, poznane w trakcie zajęć pojęcia dotyczące różnych dyscyplin naukowych;

- 8) stosuje poprawną wielkość liter w zapisie tytułów utworów, książek, poznanych nazw geograficznych, imion i nazwisk;
 - 9) układa i zapisuje zdarzenia we właściwej kolejności.
5. Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego. Uczeń:
- 1) wyróżnia w wypowiedziach zdania, w zdaniach wyrazy, w wyrazach samogłoski i spółgłoski;
 - 2) rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące w wypowiedziach ustnych i pisemnych;
 - 3) przekształca zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące w wypowiedziach ustnych i pisemnych;
 - 4) rozróżnia rzeczowniki, czasowniki i stosuje je w poprawnej formie;
 - 5) rozpoznaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym, wyrazy pokrewne;
 - 6) łączy wyrazy w wypowiedzenia i poprawnie formułuje zdanie pojedyncze;
 - 7) odróżnia i nazywa utwory wierszowane od pisanych prozą, określa, który jest notatką, zagadką, listem, życzeniem, podziękowaniem, ogłoszeniem, opowiadaniem, opisem.
6. Osiągnięcia w zakresie samokształcenia. Uczeń:
- 1) korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, czasopism dla dzieci, słowników i encyklopedii czy zasobów internetu i rozwija swoje zainteresowania;
 - 2) podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów i sprawdza poprawność ich zapisu, korzystania ze słownika ortograficznego;
 - 3) wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów i poznawania świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się.

II. Edukacja matematyczna.

1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych. Uczeń:
 - 1) określa i prezentuje wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie i w przestrzeni; określa i prezentuje kierunek ruchu przedmiotów oraz osób; określa położenie przedmiotów na prawo/ na lewo od osoby widzianej z przodu (także przedstawionej na fotografii czy obrazku);
 - 2) porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej, np. długości czy masy; dokonuje klasyfikacji przedmiotów;

- 3) posługuje się pojęciami: pion, poziom, skos.
2. Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności. Uczeń:
 - 1) liczy (w przód i wstecz) od podanej liczby po 1, po 2, po 10...;
 - 2) odczytuje i zapisuje, za pomocą cyfr, liczby od 0 do 1000 oraz wybrane liczby do miliona (1500, 10 000, 800 000);
 - 3) wyjaśnia znaczenie cyfr w zapisie liczby; wskazuje jedności, dziesiątki, setki; określa kolejność, posługując się liczbą porządkową;
 - 4) porównuje liczby; porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie; rozumie sformułowanie typu: liczba o 7 większa, liczba o 10 mniejsza; stosuje znaki $<$, $=$, $>$.
 3. Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami. Uczeń:
 - 1) wyjaśnia istotę działań matematycznych- dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia oraz związki między nimi; korzysta intuicyjnie z własności działań;
 - 2) dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci: liczbę jednocyfrową, liczbę 10, liczbę 100 oraz wielokrotności 10 i 100 (w prostych przykładach);
 - 3) mnoży i dzieli w pamięci w zakresie tabliczki mnożenia; mnoży w pamięci przez 10 liczby mniejsze od 20; rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka (uzupełnia okienko); stosuje własne strategie, wykonując obliczenia; posługuje się znakiem równości i znakami czterech podstawowych działań;
 - 4) dodaje i odejmuje liczby dwucyfrowe, zapisując w razie potrzeby częściowe wyniki działań lub wykonując działania w pamięci i od razu podaje wynik; oblicza sumy i różnice większych liczb w prostych przykładach typu: 250-50, 180-30, mnoży liczby dwucyfrowe przez 2, zapisując jeśli ma taką potrzebę, częściowe wyniki działań; przy obliczeniach stosuje własne strategie..
 4. Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych. Uczeń:
 - 1) analizuje i rozwiązuje zadania tekstowe proste i wybrane złożone; dostrzega problem matematyczny oraz tworzy własną strategię jego rozwiązania, odpowiednią do warunków zadania; opisuje rozwiązanie za pomocą działań, równości z okienkiem, rysunku lub w inny wybrany przez siebie sposób;
 - 2) układa zadania i je rozwiązuje, tworzy łamigłówki matematyczne, wykorzystuje w tym procesie własną aktywność artystyczną, techniczną, konstrukcyjną; wybrane działania realizuje za pomocą prostych aplikacji komputerowych.
 5. Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych. Uczeń:

- 1) rozpoznaje- w naturalnym otoczeniu (w tym na ścianach figur przestrzennych) i na rysunkach- figury geometryczne: prostokąt, kwadrat, trójkąt, koło; wyodrębnia te figury spośród innych figur; kreśli przy linijce odcinki i łamane; rysuje odręcznie prostokąty (w tym kwadraty), wykorzystując sieć kwadratową;
 - 2) mierzy długości odcinków, boków figur geometrycznych itp.; podaje wynik pomiaru, posługując się jednostkami długości: centymetr, metr, milimetr; wyjaśnia związki między jednostkami długości, posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi, wyjaśnia pojęcia kilometr;
 - 3) mierzy obwody różnych figur za pomocą narzędzi pomiarowych, także w kontekstach życia codziennego;
 - 4) dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka obecnych w otoczeniu dziecka.
6. Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji. Uczeń:
- 1) klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno- przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy; dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka, obecnych w środowisku dziecka;
 - 2) dzieli na dwie i cztery równe części kartkę papieru, tabliczkę czekolady; używa pojęć: połowa, dwa i pół, cztery równe części, czwarta część lub ćwierć;
 - 3) rozróżnia nominały na monetach i banknotach; wykonuje obliczenia pieniężne na monetach i banknotach w zakresie liczbowym poznanym na zajęciach, zamienia złote na grosze i odwrotnie;
 - 4) odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami i elektronicznym (w systemie 24- godzinnym); wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu; godzina, doba, minuta, sekunda; posługuje się stoperem, aplikacjami telefonu, tabletu, komputera, zapisuje daty, posługuje się kalendarzem, odczytuje oraz zapisuje znaki rzymskie co najmniej do XII;
 - 5) mierzy temperaturę termometrem i odczytuje ją;
 - 6) dokonuje obliczeń szacunkowych w różnych sytuacjach życiowych;
 - 7) waży; używa określeń: kilogram, dekagram, gram, tona; zna zależności między tymi jednostkami; odmierza płyny, używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra;
 - 8) wykorzystuje warcaby, szachy i inne gry planszowe lub logiczne do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego, logicznego, rozumienia zasad itd.; przekształca gry, tworząc własne strategie i zasady organizacyjne;

- 9) wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się.

III. Edukacja społeczna.

1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego. Uczeń:

- 1) identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach;
- 2) wyjaśnia iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki; przestrzega ich i stosuje je w życiu codziennym;
- 3) przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad;
- 4) ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszenie, uczciwość, wdzięczność, respektowane przez środowisko szkolne;
- 5) przedstawia siebie i grupę, do której należy, zna swój adres, adres szkoły, zawód i miejsce pracy rodziców, posługuje się danymi osobistymi tylko w sytuacjach bezpiecznych dla siebie i reprezentowanych osób; jest powściągliwy w używaniu takich danych w sytuacjach nowych i wirtualnych;
- 6) rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, do których nie należy, ale wzbudzają jego zainteresowanie, np. drużyny i kluby sportowe, zespoły artystyczne, a także inne narodowości;
- 7) opowiada ciekawostki dotyczące regionu, kraju, wyróżniając w nich postacie fikcyjne i realne;
- 8) stosuje pojęcia: porozumienie, umowa, uczestniczy w wyborach do samorządu klasowego i szkolnego wymienia przykłady grup społecznych (stowarzyszenia pomocy chorym i niepełnosprawnym dzieciom), organizacje ekologiczne, a także stowarzyszenia dużych grup społecznych, jak miasta i państwa czy Unia Europejska;
- 9) szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach;

10) wykorzystuje pracę zespołową w procesie uczenia się w tym przyjmując rolę lidera zespołu i komunikuje się za pomocą nowych technologii.

2. Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym. Uczeń:

- 1) opowiada o legendarnym powstaniu państwa polskiego, wyjaśnia związek legendy z powstaniem godła i barw narodowych, przedstawia wybrane legendy dotyczące regionu,
- 2) rozpoznaje : godło, barwy, hymn narodowy, mundur wojskowy, wybrane stroje ludowe, np. związane z regionem, w którym mieszka;
- 3) uczestniczy w świętach narodowych i innych ważnych dniach pamięci narodowej; wykonuje kokardę narodową, biało- czerwony proporczyk; zachowuje się z godnością i z szacunkiem podczas słuchania lub śpiewania hymnu narodowego, wciągania flagi na maszt itp.;
- 4) rozpoznaje i nazywa patrona szkoły, w której się uczy, wyjaśnia pojęcie „patron”, rozpoznaje znaczące osoby w państwie;
- 5) wyjaśnia znaczenie wybranych zwyczajów i tradycji polskich;
- 6) opisuje znaczenie dorobku minionych epok w życiu człowieka, jest świadomy że stosuje w życiu ten dorobek (cyfry arabskie, rzymskie, papier, mydło instrumenty muzyczne);
- 7) opowiada historie własnej rodziny przedstawia wybrane postacie i prezentuje informacje o wielkich Polakach.

IV. Edukacja przyrodnicza.

1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego. Uczeń:

- 1) rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną;
- 2) rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów, takich jak: łąka, jezioro, rzeka, morze, staw, pole las; określa składowe i funkcje ekosystemu na wybranym przykładzie;
- 3) rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka się w polskim środowisku przyrodniczym;
- 4) odszukuje w różnych dostępnych zasobach, w tym internetowych, informacje dotyczące środowiska przyrodniczego, potrzebne do wykonywania zadania, ćwiczenia;
- 5) prowadzi proste hodowle roślin, przedstawia zasady opieki nad zwierzętami domowymi, hodowlanymi i innymi;
- 6) planuje, wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych, wyjaśnia istotę

obserwowanych zjawisk wg procesu przyczynowo- skutkowego i czasowego;

- 7) chroni przyrodę, wskazuje wybrane miejsca ochrony przyrody oraz parki narodowe, pomniki przyrody w najbliższym otoczeniu, regionie;
- 8) segreguje odpady i ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania.

2. Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku. Uczeń:

- 1) przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów ludzi znanych z miejsca zamieszkania oraz zawodów użyteczności publicznej: nauczyciel, żołnierz, policjant, strażak, lekarz, pielęgniarka, leśnik, a ponad to rozumie istotę pracy w służbach mundurowych i medycznych;
- 2) posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat- wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej;
- 3) posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia;
- 4) dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia;
- 5) reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby;
- 6) ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze;
- 7) przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia;
- 8) ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. internet;
- 9) rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania w środkach publicznych transportu zbiorowego;
- 10) stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujących o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku;
- 11) ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstw:

powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach;

- 12) ma świadomość obecności nieprawdziwych informacji, np. w przestrzeni wirtualnej, publicznej; sprawdza informacje, zadając pytania nauczycielowi, rodzicom, policjantowi;
- 13) stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami oraz stosuje zasady netykiety;
- 14) ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka;
- 15) ma świadomość pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka.

3. Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej. Uczeń:

- 1) określa położenie i warunki naturalne swojej miejscowości oraz okolicy, opisuje charakterystyczne formy terenu, składniki pogody, przedsiębiorstwa, miejsca historyczne;
- 2) wskazuje na mapie Polski jej granice, główne miasta, rzeki, góry;
- 3) czyta proste plany, wskazuje kierunki na mapie, odczytuje proste znaki kartograficzne map;
- 4) wymienia nazwę stolicy Polski, charakterystyczne obiekty, wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju, wskazuje na mapie jej położenie;
- 5) przedstawia charakterystyczne dla Polski dyscypliny sportowe, gospodarcze lub inne np. artystyczna działalność człowieka, w której Polska odnosi sukcesy lub z niej słynie;
- 6) wyznacza kierunki główne w terenie na podstawie cienia, określa z którego kierunku wieje wiatr, rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów;
- 7) przedstawi położenie Ziemi w układzie Słonecznym.

V. Edukacja plastyczna.

1. Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej, obserwacji i doświadczeń. Uczeń:

- 1) wyróżnia w obrazach, ilustracjach, impresjach plastycznych, plakatach, na fotografiach:
 - a) kształty obiektów- nadaje im nazwę i znaczenie, podaje części składowe,
 - b) wielkości proporcje, różnice i podobieństwa w wyglądzie tego samego przedmiotu w zależności od położenia i zmiany stanowiska osoby patrzącej na obiekt,

- c) barwę, walor różnych barw, różnice walorowe w zakresie jednej barwy i fakturę;
 - d) cechy charakterystyczne i indywidualne ludzi w zależności od wieku, płci, typu budowy; cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowie, kształcie, ubarwieniu, sposobach poruszania się;
- 2) określa w swoim otoczeniu kompozycje obiektów i zjawisk, np. zamknięte (mozaiki na dywanie, rytmy na przedmiotach użytkowych), otwarte (chmury, papiery ozdobne, pościel, firany), kompozycje o budowie symetrycznej.
2. Osiągnięcia w zakresie działalności ekspresji twórczej. Uczeń:
- 1) rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykiem (płaskim i okrągłym), węglem, mazakiem;
 - 2) maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzli (płaskich i okrągłych), palcami, stemplami;
 - 3) wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując gazetę, papierowych, makulaturę, karton, ścinki tekstylne itp.;
 - 4) modeluje (lepi i konstruuje) z plasteliny, masy solnej, zarówno z materiałów naturalnych i przemysłowych;
 - 5) powiela za pomocą kalki, tuszu, farby, stempla wykonanego (z korka, ziemiaka), a także przy pomocy prostych programów komputerowych;
 - 6) wykonuje prace, modele, rekwizyty potrzebne w pracy dydaktyczno-wychowawczej;
 - 7) wykonuje prace i impresje plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć, nastrojów, zachowań (prezent, zaproszenie);
 - 8) ilustruje sceny i sytuacje realne i fantastyczne inspirowane wyobraźnią, baśnią muzyką...;
 - 9) tworzy przy użyciu prostej aplikacji komputerowej (plakaty, ulotki...).
3. Osiągnięcia w zakresie recepcji sztuk plastycznych. Uczeń:
- 1) nazywa dziedziny sztuk plastycznych, np. malarstwo, rzeźbę, w tym dziedziny sztuki użytkowej (meblarstwo, tkactwo, ceramika...);
 - 2) rozpoznaje i nazywa podstawowe gatunki dzieł malarskich i graficznych: pejzaż, portret, scena rodzajowa; nazywa wybrane przykłady dzieł znanych artystów: malarzy, rzeźbiarzy, architektów z regionu;
 - 3) wyjaśnia pojęcia: oryginał czy kopia obrazu lub rzeźby, miniatura, reprodukcja; wskazuje miejsca prezentacji sztuk plastycznych.

VI. Edukacja techniczna.

1. Osiągnięcia w zakresie organizacji pracy. Uczeń:

- 1) planuje i realizuje własne projekty/ prace; realizując te projekty/ prace współdziała w grupie;
- 2) wyjaśnia znaczenie oraz zachowania ładu, porządku i dobrej organizacji miejsca pracy ze względów bezpieczeństwa;
- 3) ocenia projekty/ prace, wykorzystując poznane i zaakceptowane wartości: systematyczność działania, pracowitość, konsekwencja, gospodarność, oszczędność, umiar w odniesieniu do korzystania z czasu, materiałów, narzędzi i urządzeń;
- 4) organizuje pracę, zwraca uwagę na zdrowie i zachowanie bezpieczeństwa.

2. Osiągnięcia w zakresie znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania. Uczeń:

- 1) odczytuje podstawowe informacje techniczne i stosuje w działaniu sposoby użytkowania: materiału, narzędzi, zgodnie z instrukcją, w tym multimedialną;
- 2) wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne:
 - a) z zastosowaniem połączeń nierozłącznych: sklejanie klejem, wiązanie, szycie lub zszywanie zszywkami sklejanie taśmą itp.,
 - b) używając połączeń rozłącznych: spinanie spinaczami biurowymi, wiązanie wstążką ozdobną, itp.,
 - c) bez użycia kleju, taśm, zszywek, np. wybrane modele technik origami, modele kartonowe nacinanie;
 - d) z wykorzystaniem prądu elektrycznego lampion.
- 3) wykonuje przedmiot/ model/ pracę wg własnego planu i opracowanego sposobu działania.

3. Osiągnięcia w zakresie stosowania narzędzi i obsługi urządzeń technicznych. Uczeń:

- 1) wyjaśnia działanie i funkcję narzędzi i urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwie domowym i w szkole;
- 2) posługuje się bezpiecznie prostymi narzędziami pomiarowymi, urządzeniami z gospodarstwa domowego, a także urządzeniami dostępnymi w szkole.

VII. Edukacja informatyczna.

1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów. Uczeń:

- 1) układa w logicznym porządku: obrazki, teksty, polecenia (instrukcje) składające się m.in. na codzienne czynności;
 - 2) tworzy polecenia lub sekwencje poleceń dla określonego planu działania prowadzące do osiągnięcia celu;
 - 3) rozwiązuje zadania, zagadki i łamigłówki prowadzące do odkrywania algorytmów.
2. Osiągnięcia w zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych. Uczeń:
- 1) Programuje wizualnie: proste sytuacje lub historyjki wg własnych pomysłów, pojedyncze polecenia, a także ich sekwencje sterujące obiektem na ekranie komputera;
 - 2) tworzy proste rysunki, dokumenty tekstowe, łącząc tekst z grafiką (zaproszenia, ulotki...)- doskonali przy tym umiejętność pisanie, czytania, rachowania i prezentowania swoich pomysłów;
 - 3) zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu.
3. Osiągnięcia w zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi. Uczeń:
- 1) posługuje się komputerem przy wykonywaniu zadania;
 - 2) kojarzy działanie komputera lub innego urządzenia cyfrowego z efektami pracy z oprogramowaniem;
 - 3) korzysta z udostępnionych mu stron internetowych.
4. Osiągnięcia w zakresie rozwijania kompetencji społecznych. Uczeń:
- 1) współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię;
 - 2) wykorzystuje możliwości technologii do komunikowania się w procesie uczenia.
5. Osiągnięcia w zakresie przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa. Uczeń:
- 1) posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami;
 - 2) rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci internetowej;
 - 3) przestrzega zasad dotyczących korzystania z efektów pracy innych osób i związanych z bezpieczeństwem w Internecie.

VIII. Edukacja muzyczna.

1. Osiągnięcia w zakresie słuchania muzyki. Uczeń:

- 1) słucha, poszukuje źródeł dźwięku i je identyfikuje;
 - 2) słucha muzyki w połączeniu z aktywnością ruchową, gestami dźwiękotwórczymi: klaskanie, pstrykanie, tupanie, uderzanie o uda itp. oraz z towarzyszeniem prostych opracowań instrumentalnych;
 - 3) reaguje na sygnały muzyczne w różnych sytuacjach zadaniowych;
 - 4) odróżnia dźwięki muzyki, np. wysokie- niskie, długie- krótkie, ciche- głośne, głosy ludzkie: sopran, bas; odróżnia i nazywa wybrane instrumenty muzyczne;
 - 5) rozróżnia muzykę wykonywaną przez solistę, chór, orkiestrę;
 - 6) rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę: smutną, wesołą, skoczną, marszową itp.;
 - 7) słucha w skupieniu krótkich utworów muzycznych.
2. Osiągnięcia w zakresie ekspresji muzycznej. Śpiew. Uczeń:
- 1) śpiewa różne zestawy głosek, sylaby, wykorzystuje poznane melodie i tworzy własne, naśladuje odgłosy zwierząt;
 - 2) nuci poznane melodie, śpiewa piosenki podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt w tym świąt narodowych;
 - 3) śpiewa śpiewanki, piosenki i pieśni charakterystyczne dla tradycji i zwyczajów polskich, kilka utworów patriotycznych i historycznych;
 - 4) śpiewa dbając o prawidłową postawę, artykulację i oddech, przy zachowaniu naturalnej skali głosu;
 - 5) rozpoznaje i śpiewa hymn Polski;
 - 6) śpiewa kilka wybranych piosenek w języku obcym.
3. Improwizacja ruchowa, rytmika i taniec. Uczeń:
- 1) przedstawia ruchem treść muzyczną (np. dynamikę, nastrój wysokość dźwięku, tempo, artykulację) oraz treść pozamuzyczną (fabułę, odczucia);
 - 2) interpretuje ruchem schematy rytmiczne;
 - 3) tworzy improwizacje ruchowe inspirowane wyliczankami, rymowanymi i rytmizowanymi tekstami;
 - 4) wykonuje płąsy;
 - 5) porusza się i tańczy wg utworzonych przez siebie układów ruchowych, z rekwizytem, bez rekwizytu do muzyki i przy muzyce;

- 6) tworzy sekwencje i układy poruszania się do ulubionych przez siebie utworów muzycznych, wykorzystuje do animacji i zabawy w grupie;
- 7) tańczy wg układów ruchowych charakterystycznych dla wybranych tańców (integracyjnych, ludowych polskich).

4. Gra na instrumentach muzycznych. Uczeń:

- 1) gra zadane przez nauczyciela i własne schematy rytmiczne;
- 2) wykonuje tematy rytmiczne wybranych, znanych utworów muzycznych (ludowych, popularnych, dziecięcych, klasycznych, wokalnych...) z użyciem instrumentów perkusyjnych;
- 3) realizuje schematy i tematy rytmiczne, eksperymentuje przy użyciu np. patyczków, pudełek, papieru, trawy, piszczalek, gwizdków;
- 4) wykonuje instrumenty m.in. z materiałów naturalnych i innych oraz wykorzystuje tak powstałe instrumenty do akompaniamentu, realizacji dźwięku podczas zabaw i zadań edukacyjnych, organizacji występów i przedstawień teatralnych.
- 5) Wykonuje akompaniament do śpiewu, stosuje gesty dźwiękotwórcze (np. tupanie, klaskanie, pstrykanie, uderzanie o uda):
- 6) Eksperymentuje i poszukuje dźwięków; fragmentów znanych melodii przy użyciu fletu podłużnego;

5. Osiągnięcia w zakresie znajomości form zapisu dźwięku. Uczeń:

- 1) wyjaśnia różne formy zapisu dźwięków, muzyki (nagranie przy pomocy komputera, dyktafonu, telefonu czy zapis przy pomocy notacji muzycznej);
- 2) zapisuje w zabawie z instrumentami perkusyjnymi dźwięki np. poprzez układ piktogramów, klocek rytmicznych, kolorów liczb czy obrazków; szyfruje, koduje, wykorzystuje utworzony zapis w zabawie.
- 3) Korzysta z wybranego zapisu melodii w czasie gry na flecie podłużnym, dzwonkach.

IX. Wychowanie fizyczne.

1. Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny osobistej i zdrowia. Uczeń:

- 1) utrzymuje w czystości ręce i całe ciało, przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie;
- 2) dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu;
- 3) wyjaśnia znaczenie ruchu w procesie utrzymania zdrowia;

- 4) przygotowuje we właściwych sytuacjach i w odpowiedni sposób swoje ciało do wykonywania ruchu;
- 5) ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń;
- 6) uznaje, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej, akceptuje sytuacje dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu.

2. Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych. Uczeń:

- 1) przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń: postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, zakrok, stanie jednonóż, klęk podparty, przysiad podparty, podpór przodem, podpór tyłem, siad klęczny, skrzyżny, skulony, prosty;
- 2) pokonuje w biegu przeszkody naturalne i sztuczne, biega z wysokim unoszeniem kolan, biega w połączeniu ze skokiem z przenoszeniem przyborów np. piłki, pałeczki z rzutem do celu ruchomego i nieruchomego, bieg w różnym tempie;
- 3) rzuca i podaje jednorącz, w miejscu, oburącz do przodu, znad głowy, piłką małą, dużą, rzuca małymi przyborami na odległość i do celu, skacze jednonóż i obunóż, skacze przez skakankę, wykonuje przeskok zawrotny przez ławeczkę, wykonuje zeskoki i skoki zajęcze;
- 4) wykonuje ćwiczenia zwinnościowe:
 - a) skłony, czołganie, przetaczanie,
 - b) czworakowanie ze zmianą kierunku i tempa ruchu,
 - c) wspina się,
 - d) mocowanie w pozycjach niskich i wysokich,
 - e) podnoszenie i przenoszenie przyborów;
- 5) wykonuje przewrót w przód z przysiadu podpartego;
- 6) wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru np. na ławeczce gimnastycznej;
- 7) samodzielnie wykonuje ćwiczenia prowadzące do zapobiegania wadom postawy.

3. Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno- sportowych. Uczeń:

- 1) organizuje zespołową zabawę lub grę ruchową z wykorzystaniem przyboru lub bez;

- 2) zachowuje powściągliwość w ocenie sprawności fizycznej koleżanek i kolegów- uczestników zabawy, respektuje ich prawo do indywidualnego tempa rozwoju, radzi sobie w sytuacji przegranej;
- 3) i akceptuje zwycięstwo np. drużyny przeciwnej, gratuluje drużynie zwycięskiej sukcesu;
- 4) respektuje przepisy, reguły zabaw i gier ruchowych, przepisy ruchu drogowego w odniesieniu do pieszych, rowerzystów, rolkarzy, biegaczy i innych osób, których poruszanie się w miejscu publicznym może stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa;
- 5) uczestniczy w zabawach i grach zespołowych, z wykorzystaniem różnych rodzajów piłek;
- 6) Wykonuje prawidłowo elementy charakterystyczne dla gier zespołowych: rzuty, chwyt ringo, podania piłki do partnera jednorącz i oburącz w miejscu i w ruchu, prowadzenie piłki, strzał do celu;
- 7) układa zespołowe zabawy ruchowe i w nich uczestniczy, ma świadomość, iż sukces w takiej zabawie odnosi się dzięki sprawności, zaradności i współdziałaniu.